

עפ"ג 18547/06/14 - מדינת ישראל נגד אמיל ססונוב

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

עפ"ג 18547-06-14 מדינת ישראל נ' ססונוב
תיק חיצוני: 163175/2012 תחנת השכונות יפתח

בפני כב' הנשיאה דבורה ברלינר, אב"ד
כב' השופט ג'ורג' קרא, ס"נ
כב' השופטת מרים סוקולוב
המערכת מדינת ישראל
נגד
המשיב: אמיל ססונוב

פסק דין

המערער הודה והורשע בהחזקת סמים שלא לצריכה עצמית וכן החזקה של סם לצריכה עצמית. ההחזקה שלא לצריכה עצמית מתייחסת לשני מארזים: האחד המכיל 10 אריזות סם מסוג הירואין במשקל כולל של 8.5 גרם נטו הירואין, המארז הנוסף של סם היה במשקל 4.32 נטו המחולק ל- 5 אריזות. הסם לצריכה עצמית הוא סם מסוג קוקאין במשקל 0.03 גרם הירואין.

בימ"ש קמא (כב' השופטת ל' מרגולין-יחידי) קיבל באשר למשיב שלושה תסקירים של שירות המבחן. נציין כבר בשלב זה כי בפנינו מונח עתה התסקיר הרביעי שהוגש בימים אלה ממש לקראת הדיון בערעור. כל התסקירים ציינו כי המערער אינו מבטא מוטיבציה לטיפול. שירות המבחן אומנם לא המליץ על מאסר בפועל, אולם גוף התסקיר אינו חיובי וזאת בלשון המעטה.

בימ"ש קמא קבע כי מתחם הענישה בתיק זה נע בין 6 חודשים ל- 18 חודשים ובסופו של דבר, הטיל על המערער את העונשים הבאים:

מאסר בפועל של 6 חודשים שירוצו בדרך של עבודות שירות.

מאסר על תנאי למשך 10 חודשים לגבי עבירות סמים מסוג פשע.

מאסר על תנאי למשך 6 חודשים לגבי עבירות סמים מסוג עוון.

כמו כן הוטל על המערער קנס בסך 1,500 ₪ והוא חויב לחתום על התחייבות בסך 7500 ₪. המערער הועמד למבחן למשך 12 חודשים.

על הענישה מערערת המדינה בפנינו.

המדינה טוענת כי המתחם שקבע בימ"ש קמא אינו משקף את חומרת העבירות שמדובר בהן ויותר מכך, גם אם ניתן להשלים עם המתחם, הענישה בפועל איננה משקפת לא את נסיבותיו של התיק ולא את נסיבותיו של המשיב עצמו.

באשר לעבירות, המדינה מפנה למשמעותן של עבירות הסמים. עבירות הסמים הוגדרו זה מכבר כעבירות המגלמות "נזק ממוני, גופני ונפשי המקיף את החברה בכללותה". המדינה מפנה לפסקי-דין שונים החוזרים פעם אחר פעם על כך שבעבירות סמים מתגמדים השיקולים האישיים מפני הצורך להגן על הציבור בשל הנזק הקשה שטמון בעבירות הסמים.

לענין נסיבותיו האישיות של המערער, המדינה מפנה לתסקירי שירות המבחן. התסקירים כאמור אינם חיוביים. שירות המבחן הציע למשיב להירתם לטיפול גמילה. המשיב לא גילה מוטיבציה לטיפול שכזה והחליט על דעת עצמו שלא לשתף פעולה עם הגורמים הטיפוליים. המערער כבר עבר מספר נסיונות גמילה, למרות זאת שב וצרך סמים. לפיכך, כאמור בשורה התחתונה, העתירה היא להטיל על המערער עונש שאינו נמצא ברף הנמוך ביותר של המתחם שנקבע על-ידי בימ"ש קמא, כאשר הדגש הוא על הצורך בריצוי מאסר שירוצה מאחורי סורג ובריח.

הסנגוריה מפנה לשיקולים שפורטו על-ידי בימ"ש קמא. המערער עורך נסיונות שיקום, גם אם נסיונות שיקום אלה אינם משקפים את ההצעות שהוצעו לו על-ידי שירות המבחן. המערער מזה שנתיים וחצי לא הסתבך בשום עבירה, הוא נישא, נולד לו ילד, הילד סובל ממום בלבו ושווה בבי"ח ומצפה לניתוח לב פתוח. המשיב מסור לבנו ונוטל חלק פעיל ביותר בשהייה בביה"ח לצדו של התינוק. המערער מתפקד כאדם מן הישוב, חרף התמכרותו לסמים. המערער אומנם לא השתלב בטיפול שהציע לו שירות המבחן, אולם זאת משום שכבר עבר טיפולי גמילה והוא סבור כי הטיפול כרגע אינו יכול להועיל לו. תסקירי שירות המבחן אליבא דהסנגורית אינם תסקירים שליליים ושירות המבחן מפרט אף הוא את מאמציו של המשיב בכיוון השיקום.

שקלנו את טיעוני הצדדים וכמעט לצערנו, משום שאנו משתתפים בסבלו של המשיב בגין המצב הרפואי של בנו - נראה לנו כי אין מנוס מקבלת ערעור המדינה.

נתחיל מכמות הסמים שמדובר בהם. מדובר סה"כ בכ- 13 גרם של הירואין שהיו מחולקים ל- 10 מארזים ו- 5 מארזים. מספר המארזים המפורט בכתב האישום אינו נותן ביטוי למספר המנות אותן ניתן להכין מכל גרם הירואין. הירואין הוא הקשה שבסמים. מספר המנות שניתן להכין מהכמות דלעיל היא עצומה והמשיב, כזכור, הורשע בהחזקתם של הסמים שלא לצריכה עצמית.

כמות כזו של סם מחייבת מתן מענה עונשי הולם ונראה לנו, כי העונש שהטיל בימ"ש קמא איננו מהווה מענה עונשי כראוי.

באשר למתחם שנקבע על-ידי בימ"ש קמא:

ספק בעינינו אם הוא אכן המתחם ההולם כמות סמים שכזו. יחד עם זאת, משום שהתביעה היתה מוכנה להשלים עמו, נאמץ את המתחם כפי שנקבע על-ידי ביהמ"ש. עדיין גזירת הדין בתוך המתחם איננה משקפת כאמור לשיטתנו נורמה

אנו רואים חשיבות בכך שמדובר גם בסוגי סם שונים, גם אם הקוקאין הוחזק לצריכה עצמית. העונש שנגזר על-ידי בימ"ש קמא משקף אולי ענישה הולמת לכמות פחותה בהרבה מזו שבה הורשע המשיב בתיק הנוכחי.

באשר למיהותו של משיב שבפנינו:

חרף מאמציה של הסנגורית, עיון בתסקירי שירות המבחן אינו משקף תמונה מעודדת. בימ"ש קמא גילה אורך רוח מיוחד כאשר קיבל באשר למשיב שלושה תסקירים ולא הסתפק בתסקיר הראשון. אנו רואים לצטט מהתסקיר השלישי (הקודם לתסקיר העדכני שהונח לקראת ישיבת היום) כדלקמן: "אמיל הפסיק להגיע לטיפולים במסגרתם (הכוונה לגורמי הטיפול ביחידה בנפגעי סמים) ניסינו לזמנו לשירותנו במועדים שונים טלפונית ובאמצעות מכתב, אולם אמיל לא נענה לפנייתנו ולא יצר עמנו כל קשר להסביר אי הגעתו...".

בפרק המסקנות כותב קצין המבחן כי: "בעיתוי הנוכחי אמיל אינו פנוי לגייס כוחות לצורך השתלבותו בהליך טיפולי משמעותי, חרף הצהרותיו בעבר ועל אף המאמצים שערכנו לגייסו לטיפול לאורך הליך האבחון הממושך עמו בהליך הנוכחי".

הדגשנו את התסקיר האחרון משום שהמשיב היה מודע לכך שזהו התסקיר שבעקבותיו יינתן גזר-הדין בבימ"ש קמא. אם לא די בכך, בא התסקיר העדכני שבפנינו ולדעתנו סותם את הגולל האפשרות ללכת לקראתו של המשיב. המשיב היה מודע לכך שחרב חדה מתנופפת מעל צווארו באמצעות הערעור שהוגש על-ידי המדינה. ניתן היה לצפות שכאשר הוא מודע לכך יזנח כל שיקול אחר, יענה לכל המלצת טיפול ולא ישים את שיקוליו האישיים לפני המלצותיו של שירות המבחן.

לצערנו, עדיין העמדה העקבית שגילה לאורך כל התסקירים משתקפת גם בתסקיר זה. שירות המבחן מתאר כי המשיב הגיע לבדיקות באופן חלקי בלבד, תיאר את הקשיים שיש לו להגיע לבדיקות נוספות, המשיך לדבוק בעמדותיו ולבטא חוסר מוטיבציה לטיפול במסגרת שהוצעה לו והביע רצונו להתמיד בשימור תפקודו התעסוקתי. בשורה התחתונה, סבר שירות המבחן כי עדיין קיים סיכוי להתדרדרות וחזרה להתמכרות.

כשאנו מצרפים את ההיבטים האישיים להיבטים הציבוריים והנורמטיביים הדורשים מלחמת חורמה בסמים, דעתנו היא כי בימ"ש קמא שגה כאשר הסתפק במאסר שירוצה בדרך של עבודות שירות. בהיותנו ערכאת ערעור שאיננה נוהגת למצות את הדין עם משיבים, אנו מטילים על המשיב 8 חודשי מאסר בפועל כאשר יתר חלקי גזר-הדין יישארו בעינם.

כיוון שהטלנו מאסר בפועל אנו מבטלים את צו המבחן.

ניתן והודע היום ז' תשרי
תשע"ה, 01/10/2014
במעמד הנוכחים.

דבורה ברלינר, נשיאה
אב"ד

ג'ורג קרא, ס"נ

מרים סוקולוב, שופטת